

Raadsvoorstel

Agendanr. :
Reg.nr. : 3732520
B&W verg. : 25 maart 2014
Commissie : 16 april 2014

Onderwerp: Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014.

Cie_verg. :

Raadsverg. : 22 april 2014

1) Status

Op grond van uw verordenende bevoegdheid, bieden wij u de verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014 ter vaststelling aan

2) Samenvatting

De gemeente 's-Hertogenbosch is centrumgemeente voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De uitvoering is neergelegd bij de Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO). Deze instelling is verantwoordelijk voor de vrouwenopvang, de opvang van zwerfjongeren, de crisisopvang en de nachtopvang van dak- en thuislozen. Net zoals andere opvanginstellingen vraagt de SMO aan cliënten in de opvang een bijdrage in de huisvestingskosten. Deze praktijk is onder de Welzijnswet ontstaan en in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gecontinueerd. Voor het heffen van eigen bijdrage ontbreekt nu een wettelijke basis. De maatschappelijk opvang betreft namelijk een collectieve voorziening, terwijl de Wmo alleen bepalingen kent voor het heffen van eigen bijdragen voor individuele voorzieningen.

Om aan deze situatie een eind te maken én de gegroeide praktijk te formaliseren is met ingang van januari 2014 de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) én het Besluit maatschappelijke ondersteuning (Bmo) gewijzigd.

Het gevolg van deze wetwijziging is dat de gemeente een verordening moet opstellen waarmee een wettelijke basis wordt gelegd voor de betaling van de eigen bijdrage van cliënten in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Dit betekent dat de aanvragers voor maatschappelijke opvang van de gemeente een beschikking moeten ontvangen met een besluit over de toelating tot de opvang en de hoogte van de eigen bijdrage. Door de mogelijkheid om hiertegen in bezwaar te gaan wordt de rechtspositie van cliënten van de opvang versterkt. In de verordening is geregeld dat het college de uitvoering mag mandateren aan de instelling van maatschappelijke opvang. Ten slotte is in de verordening vastgelegd dat cliënten in de opvang, na betaling van de eigen bijdrage, in elk geval het zak- en kleedgeld overhouden.

De huidige situatie is dat de SMO de toelating verleent en de bijdrage in de huisvestingskosten vaststelt en int. Daarom is het voorstel om aan te sluiten bij de huidige praktijk en de SMO te mandateren om de eigen bijdrage te innen. Daarmee beperken we de administratieve lasten en zorgen we voor een klantvriendelijke procedure.

3) Voorstel

Raadsvoorstel vaststellen:

- Instemmen met de Verordening eigen bijdragen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 's-Hertogenbosch 2014.
- Instemmen met de toelichting Verordening eigen bijdragen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 's-Hertogenbosch 2014.

Steller : Lamers

Tel. : (073) 615 30 44

E-mail : a.lamers@s-hertogenbosch.nl

4) Aanleiding

De gemeente 's-Hertogenbosch is centrumgemeente voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De uitvoering is neergelegd bij Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO). Net zoals andere opvanginstellingen vraagt de SMO aan cliënten in de opvang een tegemoetkoming in de opvangkosten. Deze praktijk is ontstaan onder de Welzijnswet en tijdens de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gecontinueerd. Er ontbreekt nu een wettelijke basis voor deze praktijk, omdat de Wmo alleen bepalingen kent voor het heffen van eigen bijdragen voor individuele voorzieningen. De maatschappelijk opvang geldt als een collectieve voorziening.

Om aan deze situatie een eind te maken en de gegroeide praktijk te formaliseren zijn met ingang van januari 2014 de Wmo én het Besluit maatschappelijke ondersteuning (Bmo) gewijzigd. Het gevolg daarvan is dat de gemeente het vaststellen, opleggen en innen van eigen bijdragen wettelijk in een verordening moet regelen. In dit voorstel vragen wij uw raad om de verordening vast te stellen.

5) Inhoud

Door de wetwijziging in de Wmo en het Bmo wordt de bevoegdheid om een eigen bijdrage voor maatschappelijke opvang te heffen neergelegd bij het college. In de voor u liggende verordening wordt geregeld dat het college de uitvoering mandateert aan een instelling van maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. In onze gemeente is dat de SMO.

De gemeente bepaalt de hoogte van de eigen bijdrage, maar het Bmo geeft maxima aan voor de eigen bijdrage. In de verordening is daarom vastgelegd dat de cliënten in elk geval een bedrag ter hoogte van het zak- en kleedgeld overhouden, vermeerderd met de premie voor de zorgverzekering. In de wetwijziging is een anticumulatiebepaling opgenomen waarmee wordt voorkomen dat cliënten dubbele eigen bijdragen betalen als er sprake is van een samenloop met andere AWBZ zorg- of Wmo voorzieningen. Met het vaststellen van deze verordening wordt de rechtspositie van cliënten in de maatschappelijke opvang verbeterd. Zij ontvangen een beschikking over de toelating tot de opvang en de eigen bijdrage die zij daarvoor betalen. Hiertegen kunnen zij in bezwaar gaan.

De huidige situatie is dat de SMO de toelating verleent en de bijdrage voor de huisvestingskosten vaststelt en int. Daarom is het voorstel om, na uw instemming met de verordening, aan te sluiten bij de huidige praktijk en de SMO te mandateren om, binnen de kaders van de verordening, de eigen bijdrage vast te stellen, op te leggen en te innen. De SMO is daar het beste toe in staat. We beperken daar de administratieve lasten mee en zorgen voor een klantvriendelijke procedure.

De eigenbijdrage regeling geldt alleen voor de 24 uren maatschappelijke opvang, de 24 uren vrouwenopvang en het begeleid wonen. Buiten de werking van deze verordening vallen de dag- en / of nachtopvang van dak- en thuislozen van de SMO en Novadic-Kentron. Ook de kortdurende opvang zoals de opvang in het winterscenario en de opvang op noodbedden vallen buiten de werking van deze verordening. Door de fluctuerende doelgroep - het gaat hier om opvang van passanten - is het voor de instellingen administratief erg belastend of zelfs onuitvoerbaar om de eigen bijdrage te regelen. In overeenstemming met wat wettelijk is toegestaan vragen de instellingen voor deze opvangvoorzieningen een vast tarief dat zichtbaar aan het publiek kenbaar wordt gemaakt.

In de vast te stellen verordening wordt kort samengevat het volgende geregeld:

1. De verordening is van kracht voor alle door het college aangewezen instellingen voor:
 - a) 24- uurs maatschappelijke opvang en 24- uurs vrouwenopvang
 - b) begeleid wonen.
2. Aan de opvanginstelling wordt opgedragen de hoogte van de eigen bijdrage vast te stellen en de hoogte van de eigen bijdrage op te nemen in de beschikking.
3. Aan de opvanginstelling wordt opgedragen de eigen bijdrage te innen.
4. Cliënten behouden minimaal de wettelijk vastgestelde zak- en kleedgeldnorm (persoonlijke uitgaven), vermeerderd met de premie collectieve ziektekostenverzekering minus zorgtoeslag.
5. Bij berekening van de hoogte van de eigen bijdrage wordt uitgegaan van de van toepassing zijnde normen binnen de Wet Werk en bijstand.

Beleidsalternatieven

Alternatieven voor het opleggen van de eigen bijdragen conform deze verordening zijn: het niet opleggen van een eigen bijdrage. Dit kan betekenen dat er aanzuigende werking ontstaat en uitstroom wordt bemoeilijkt omdat er geen financiële impuls is om zelfstandig te wonen. Wij vinden het redelijk dat cliënten een bijdrage betalen voor de opvang. Hiermee worden zij zelf meer verantwoordelijk voor hun opvang. De SMO int al jaren een bijdrage als tegemoetkoming in de huisvestingskosten. Wanneer deze inkomsten wegvallen zal de subsidie aan de instelling verhoogd moeten worden.

Alternatief is dat de gemeente zelf de beschikkingen afgeeft en de eigen bijdrage int. Om dit mogelijk te maken zal er een administratieve en financiële organisatie opgezet moeten worden. Er zal veel berichtenverkeer tussen de SMO, de gemeente en het CAK zijn met meer risico's op onzorgvuldigheden. Omdat er geen direct contact is met de cliënt, ontbreekt een actueel overzicht van de verblijfsduur en is er een groter risico op oninbare eigen bijdragen.

Risico's

Na instemming met deze verordening is er een risico op meer bezwaar- en beroepszaken. De kans dat dit risico zich voordoet is op dit moment moeilijk in te schatten. Door de SMO te mandateren de regeling uit te voeren wordt het afgeven van beschikkingen onderdeel van de reguliere intakeprocedure van de SMO. Daarin wordt informatie verstrekt aan de aanvragers voor de opvang en worden zij - zo nodig - doorverwezen naar andere voorzieningen. Door dicht aan te sluiten bij de bestaande praktijk verwachten we het risico op bezwaar- en beroepszaken te beperken.

Communicatie met de SMO

Gezien de reikwijdte van de verordening hebben wij de SMO betrokken bij het opstellen van deze verordening. SMO heeft daarbij de cliëntenraad betrokken.

Inwerkingtreding

Na instemming van uw raad met de verordening voert de SMO de regeling met ingang van juli 2014 in mandaat uit. We werken de verordening in beleidsregels uit en evalueren na een implementatieperiode van 6 maanden.

Monitoring en controle

We leggen de afspraken over monitoring en de controle op de voortgang en financiële effecten vast in de beschikking met de SMO en evalueren de gevolgen voor de cliënten via de reguliere overleggen.

6) Financiële paragraaf

Op dit moment is nog niet geheel te overzien wat de financiële consequenties zijn van het invoeren van de verordening. Het afgeven van een beschikking is een extra administratieve last voor de SMO. Wellicht is de financiële ruimte van de SMO na invoering van de verordening anders dan voorheen. Ook is er een risico op tekorten als gevolg van niet inbare bijdragen. Wij volgen de financiële consequenties voor de instelling. Zo nodig maken wij nadere afspraken via de jaarlijkse subsidiesystematiek. Indien er financiële afwijkingen ontstaan naar aanleiding van de uitvoering van de verordening zal de raad via de budgetcyclus worden geïnformeerd. De regeling kan ook leiden tot extra uitvoeringskosten voor de gemeentelijke organisatie, bijvoorbeeld vanwege bezwaar- en beroepszaken. We gaan ervan uit dat eventuele extra kosten binnen de bestaande organisatie opgelost kunnen worden. We monitoren de voortgang en effecten.

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering van 22 april 2014;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 maart 2014, regnr.3732520;

gelet op de Gemeentewet;

Besluit

1. Instemmen met de Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014.
2. Instemmen met de toelichting van de Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014.

's-Hertogenbosch,
De gemeenteraad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

drs. A. van der Jagt

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts